

Meerjarenvisie DVP Rijnmond 2024-2027

1. Inleiding

Voor u ligt de meerjarenvisie van het District Verloskundig Platform Rijnmond (hierna: DVP). Deze beschrijft de koers en richting die de organisatie in staat stellen om de komende jaren gericht van waarde te zijn voor de gezondheid van ouder en kind in de regio Rijnmond.

Achtergrond en context van het DVP

Het DVP brengt al 10 jaar regionale samenwerking tot stand tussen professionals uit alle disciplines van de geboortezorg. Verloskundig Samenwerkingsverbanden (VSV's), de Integrale Geboortezorgorganisatie (IGO), Jeugdgezondheidszorgorganisaties (JIG's) en de stem van de cliënt (Ouders van Rijnmond) zijn in het DVP vertegenwoordigd. Voor het leesgemak valt de term IGO in de rest van de tekst onder de noemer van VSV's.

Verschuivende Landelijke en regionale ontwikkelingen hebben grote invloed op de organisatie van- en samenwerking in de geboortezorg. In onze regio, met een groot aantal VSV's, zijn toenemende druk op de beschikbare capaciteit, personeelstekorten en een groot aantal zwangeren in kwetsbare omstandigheden merkbaar. Deze dynamiek wordt bovendien beïnvloedt door akkoorden als het IZA, het GALA en een breed gedeelde wens en noodzaak van verschuiving naar preventie. De aanspraak en verwachtingen van deze ontwikkelingen op het DVP én op de individuele leden en partners binnen de VSV's zijn groot en nemen naar verwachting toe.

Toegevoegde waarde van het DVP

Deze context vraagt om een verdere versterking van de regionale samenwerking en afstemming in de geboortezorg. De toegevoegde waarde van het DVP als netwerkorganisatie is om met regionale samenwerking bij te dragen aan méér gezondheid van ouder en kind. Het DVP stimuleert regionale en integrale samenwerking tussen de VSV's en JIG's en met regionale partnerorganisaties zoals gemeenten, het Regionaal Consortium en het ROAZ ZWN. Het gaat daarbij met name om de vraagstukken die lastig door een individueel VSV te organiseren zijn. Daarbij neemt DVP de rol van inspirator, facilitator, beheerder en verbinder in.

Vanuit deze toegevoegde waarde zijn drie ambities geformuleerd. Deze Meerjarenvisie beschrijft op hoofdlijnen de ambities van het DVP voor de komende drie jaar (doelstelling 2027). Wat dit voor de activiteiten van het DVP betekent wordt verder uitgewerkt in de opvolgende jaarplannen.

2. Ambities 2024-2027

Hieronder wordt elk van de drie ambities toegelicht, inclusief een toelichting van de rol van het DVP binnen dat thema.

1. Digitale gegevensuitwisseling Babyconnect

Doelstelling 2027: Het digitaal uitwisselen van gegevens en de regionale samenwerking op het gebied van digitale gegevensuitwisseling is in de regio Rijnmond geborgd.

Met toekenning van de VIPP BabyConnect subsidie werkt het projectteam Integraal Geboortezorgdossier Rijnmond (hierna: IGD Rijnmond) aan het realiseren van digitale gegevensuitwisseling tussen geboortezorgpartners in de regio Rotterdam Rijnmond.¹ Het DVP is sinds 2021 opdrachtgever en beheerder van het project IGD Rijnmond. Dit betekent dat de verantwoordelijkheid van de bestuurlijke en subsidie gerelateerde zaken is belegd bij het bestuur van het DVP. Het DVP heeft vanuit die rol de verantwoordelijkheid om de (deel)resultaten van dit project te (helpen) realiseren en borgen in een passende organisatiestructuur. Met als doel het bestendigen van een geautomatiseerd proces van overdracht en informatie.

In juni 2024 eindigt de subsidieregeling. Hoewel (de meeste) geboortezorgverleners medio 2024 de eerste gegevens digitaal kunnen uitwisselen, moet daarna nog veel doorontwikkeld, getest en geïmplementeerd worden. In afstemming met het projectteam IGD Rijnmond wordt gekeken hoe het beheer en borging van de digitale gegevensuitwisseling kan worden belegd en welke rol het DVP na de subsidieperiode zal vervullen. Een voorstel is dat het DVP vanaf 2025 t.a.v. digitale gegevensuitwisseling in de regio een regierol behoudt om het beheer van de regionale samenwerking te coördineren. Een en ander wordt in 2024 verder uitgewerkt (zie jaarplan 2024).

2. Cliëntparticipatie

Doelstelling 2027: Cliëntparticipatie is vanzelfsprekend; de cliënt is een gelijkwaardige partner in het zorgproces met inbreng van ervaringsdeskundigheid. Hierdoor hebben VSV's gemakkelijk toegang tot het cliëntperspectief.

Het zorgbeleid dat door individuele organisaties of in samenwerkingsverbanden, zoals een VSV, wordt ontwikkeld, heeft altijd als doel om de zorg of dienstverlening op een hoogwaardige en efficiënte manier vorm te geven en uit te voeren. Het streven is om de cliënt de meeste waarde te laten ervaren, zowel op inhoud als in relatie en communicatie. Hoewel zorg en dienstverlening altijd gericht zijn op het bieden van de beste zorg en een positieve cliëntervaring, blijkt in de praktijk dat de cliënt nog te vaak geen rol speelt in het ontwikkelen van beleid of dienstverlening.

¹ Met digitale gegevensuitwisseling bedoelen we in deze context uitsluitend het delen van gegevens binnen het platform IGD Rijnmond. Met gegevensuitwisseling tussen partners in de geboortezorg bedoelen we de verloskunde, kraamzorg, ziekenhuizen, gynaecologie en echocentra. Ook de Jeugdgezondheidszorg is onderdeel van het project. Het gaat (nog) niet over het delen van gegevens tussen de geboortezorg en het sociaal domein.

Het DVP vindt het belangrijk dat bij elk vraagstuk dat direct verband houdt met dienstverlening aan cliënten, het perspectief en de ervaringen van cliënten worden meegenomen binnen de achterban. De manier waarop dit gebeurt kan variëren, maar dat het gebeurt vindt het DVP van groot belang.

De ambitie van het DVP is dat cliëntparticipatie vanzelfsprekend is bij de ontwikkeling van zorgbeleid en dat de cliënt als gelijkwaardige partner in dit proces participeert. Om dit te bereiken vraagt het DVP de komende jaren structureel aandacht voor de directe of indirecte betrokkenheid van cliënten bij het ontwikkelen van beleid of dienstverlening, herijkt het DVP de rol van Ouders van Rijnmond (de ouderraad verbonden aan DVP Rijnmond voor hun achterban) en werkt het DVP samen met ketenpartners om cliënten te betrekken bij het verbeteren en ontwikkelen van zorgbeleid en dienstverlening.

3. Verbinding medisch-sociaal domein

Doelstelling 2027: Het DVP is zowel voor de geboortezorg (VSV's) als voor de gemeenten (sociaal domein) een duidelijk zichtbare gesprekspartner en verbindende schakel. Dit zorgt voor meer eenduidigheid en uniformiteit in samenwerking en communicatie tussen beide domeinen.

Een van de speerpunten van het DVP is om het medisch domein² en sociaal domein³ met elkaar te verbinden. In de regio Rijnmond gebeurt dit in de coalities Stevige Start en Kansrijke Start. Binnen de coalities wordt op verschillende thema's ingezet op lokale en regionale samenwerkingsafspraken tussen de gemeente en zorg- en hulpverleners in de wijk.

De dynamiek tussen het medisch en sociaal domein en de ontwikkelingen in hun speelveld zijn complex, waardoor samenwerking en afstemming niet vanzelf gaan. Hoewel partijen elkaar nodig hebben om de zorg zo optimaal mogelijk te (kunnen) organiseren, weten partijen elkaar niet (altijd) te vinden. Hierdoor hebben partijen binnen de geboortezorg onvoldoende inzicht in wat er speelt binnen de Kansrijke Start Coalities. Andersom hebben de Kansrijke Start coalities behoefte aan een eenduidige stem van de geboortezorg in het verder uitwerken van beleid en afspraken.

De ambitie van het DVP is om zowel voor de geboortezorg als voor de gemeenten een duidelijke gesprekspartner en verbindende schakel te vormen. Het DVP haalt in deze rol periodiek op wat de behoefte is van de geboortezorg als het gaat om de ketenaanpak Kansrijke Start, kijkt waar de verbinding met de geboortezorg relevant is en brengt die verbinding tot stand door de juiste disciplines/personen met elkaar in contact te brengen. Anderzijds zorgt het DVP voor heldere en eenduidige informatie richting de geboortezorg over de stand van zaken en werking en samenhang in de Kansrijke Start coalities. Daarbij zet het DVP voor structurele informatie-uitwisseling in op regelmatig overleg tussen alle betrokken partners binnen het medisch en sociaal domein.

² Medisch domein: organisatie en professionals die werkzaam zijn in de geboortezorg. Denk aan ziekenhuizen met gynaecologen, medisch maatschappelijk werkers, klinisch verloskundigen, neonatologen en verpleegkundigen/assistenten die binnen deze onderdelen zorg bieden. Ook eerstelijnsverloskundigen (en hun praktijken) en kraamzorgorganisaties maken deel uit van het medisch domein in de geboortezorg.

³ Sociaal domein: welzijnspartijen (bijv. Indigo, SOL, WMO Radar, Home Start), sociale wijkteams en Jeugdhulp. De Jeugdgezondheidszorgorganisaties (CJG Capelle aan den IJssel en CJG Rijnmond) bevinden zich op het snijvlak van het medisch en sociaal domein.

3. Het DVP als professionele netwerkorganisatie

Het DVP heeft de ambitie om de in 2023 ingezette professionalisering verder door te zetten en stuurt erop als samenwerkingsverband in te kunnen spelen op de behoeften van partners in de snel veranderende zorgwereld. Dat doet ze vanuit een heldere organisatie, met een slagvaardig bestuur en een bijpassende operationele ondersteuning. De juiste aandacht voor de organisatieontwikkeling helpt het DVP om de ambities uit deze Meerjarenvisie de komende jaren te realiseren.

Professionalisering gaat dus hand in hand met het leveren van méér toegevoegde waarde voor de geboortezorg in de regio Rijnmond. Het DVP heeft daarom op onderstaande thema's een aantal aanvullende ambities geformuleerd:

1. Samenwerking tussen partnerorganisaties in de regio
2. Kennisdeling en informatie-uitwisseling
3. De organisatiestructuur van het DVP

Samenwerking tussen partnerorganisaties in de regio

Het is voor de achterban niet altijd duidelijk wat het DVP precies doet, waar DVP op aanspreekbaar is en welke resultaten DVP bereikt. Ook met betrekking tot andere regionale partnerorganisaties, zoals het ROAZ ZWN en het Regionaal Consortium, is voor de achterban niet duidelijk wat de verdeling is in rol, taak en verantwoordelijkheidsverdeling of hoe partnerorganisaties samenwerken. Dit zorgt potentieel voor verschillen in richtingen en prioriteiten, die onduidelijkheid of inefficiëntie kunnen veroorzaken. Het DVP zet daarom de komende jaren in op een structurele verbinding en versterking van de samenwerking met regionale partnerorganisaties.

Kennisdeling en informatie-uitwisseling

Kennisdeling en informatie-uitwisseling zijn belangrijke aspecten bij (boven)regionale samenwerking. De veelheid aan informatiebronnen in de regio maakt het ingewikkeld om de achterban ook daadwerkelijk goed te informeren. Het DVP wil samen met regionale partnerorganisaties kijken hoe kennisdeling het beste kan worden georganiseerd. Hiertoe heeft het DVP ook wat te doen in haar eigen communicatiekanalen en -strategie. Het DVP werkt de komende jaren aan een overzichtelijke website als basis voor een heldere communicatie met de achterban. Onderdeel hiervan is ook om de leden van het DVP te inspireren en helpen om informatie over hun VSV met de regio te delen en zo met en van elkaar te kunnen leren.

Organisatiestructuur van het DVP

De bovenregionale rol van het DVP en de activiteiten die daaronder vallen heeft consequenties voor de organisatiestructuur van het DVP. Om de komende jaren te blijven functioneren als een slagvaardige organisatie herijkt het DVP de interne organisatiestructuur, zoals de statuten en de zittingsduur van bestuursleden. Daarnaast besluit het DVP over een passende vorm van financiering en ondersteuning en neemt het DVP een besluit over of uitbreiden met regio's, in relatie tot de ROAZ regio en regio van het Regionaal Consortium, van meerwaarde is.